

stavljenje branilnih zidov, skopanje hranilnih grabnov, urejanje vód itd.

Pri obstoječih starejih v prepoved detih gozdih je pozvedeti, ali so prepovedani predpisi primerni sedanjim razmeram, in zaukazati se imajo premembe, če so take potrebne, po zaslišanji vdeležencev.

Gozdi v prepovedi se imajo, če je mogoče, zaznamovati s primernimi napisi in tablami in vpisati se imajo v zaznamek, katerega ima spisavati vsaka politična okrajna gosposka po priloženem obrazcu, kakor to veleva §. 3. (Dal. prih.)

Slovstvene stvari.

Zapisnik

XXIX. skupščine odbora Matice slovenske

6. novembra 1873.

Pričujoči so bili dr. Costa, predsednik, in naslednji odborniki: dr. Janez Bleiweis, Jeran, Marn, Pleteršnik, Praprotnik, Sovan, dr. J. Strbenec, Svetec, Šolar, Tomšič, Tušek, Vavrů, Iv. Vilhar, dr. Vončina, dr. Zupanec in Žakelj.

Predsednik dr. Costa najprej naznanja omilovaje veliko zgubo, katera je zadela Matico po smrti njenega neutrudljivega tajnika. Vi, pravi, gospodje odborniki! veste dobro, da je bil umrl tajnik duša Matici slovenski; dokler ostane ona, hvalno se bode spominjal tudi njen neutrudni tajnik prof. Anton Lézar. Slava mu! (Odborniki pritrdijo.)

Predno po društvenih pravilih pričnemo obravnavo o tajništvu prihodnjem, naj povem, a) da je Matica za razstavljene stvari svoje dobila na Dunaji pohvalno pismo, da sem pa jih jaz, s predsednikom dramatičnega društva vred, svést si Vaše pritrditve, poklonil v Athenaeum, ki se nareja na Dunaji (odborniki pritrdijo tej odločbi); b) da se letošnje knjige zaradi posebne zadrege v tiskarni le počasi tiskajo: „Letopis“ in „Slovanstvo“, katero oboje bo prav znamenito, in bode dovršeno do občnega zbora, ki utegne biti meseca januarija.

Na to bere predsednik pismo g. dr. Kreka, ki pravi, da mu ni mogoče gledé sestavljanja vprašanj iz tradicionalne literature odborovi želji za zdaj vstreči, ker je z drugimi deli za več časa obložen. Odbor vendar po nasvetu šolskega nadzornika gosp. J. Šolarja sklene poprositi g. dr. Kreka, ker je ravno on sprožil stvar, ima itak v rokah narodno blago in je najsposobniši za ta posel, naj o priliki o tem sestavi vsaj glavna načela. „Gledé društvenega tajnika — čita predsednik iz dr. Gr. Krekovega pisma: „sem jaz mnenja, da se mora služba razpisati in potem onemu podeliti, kateri bode za ta posel najsposobniši.“ Tudi nisem proti temu, da se tajništvo provizorično za nekaj časa oddá, ako se sposobnih kandidatov ne ogiasi. Vsekako sem pa odločno proti temu, da dobi to službo kdo, kteremu bi bila le postranski posel. Tudi tirjam od prihodnjega tajnika, da je znanstven mož in napredovalen, ker mračnjaštvo je pogubno narodu in slovstvu.“ — Gosp. predsednik potem bere iz Maticnega pravilnika §. 36 in 37, po katerih se ima služba tajnikova po razpisu oddati za tri leta; dokler se pa najdejo odborniki, ki so pri volji opravljati tajnikovo službo, ne razpiše se služba tajnikova, da se Matici prihranijo stroški. Odbor pa ima pravico, dovoliti jim nekako nagrado, vendar nikoli ne čez polovico plačila, katero občni zbor za tajnika potrdi v proračunu.

Jaz sem prejel doslej — nadaljuje potem predsednik dr. Costa — to ponudbo g. profesorja Ivana Tušek-a,

toda z nekaterimi pogoji: a) da se služba poviša v plači na 250 gld., b) da se korektura Maticnih knjig popolnoma loči od nje, in c) da se najame kdo, ki pomore vrediti, kar je v Maticnih stvareh zaostalo o boleznih in po smrti prešnjega tajnika.

Predsednik zdaj vpraša: Ali hoče izmed gospodov odbornikov kdo prevzeti, ali vé koga imenovati, ki bi mogel prevzeti tajništvo? — Ker se nikdo ne oglasi, naj se prične obravnavo o povedani ponudbi.

Odbor soglasno sprejme ponudbo gosp. prof. Tuška, in sicer, kar a) plačo zadene, da se primerno vstavi v proračunu prihodnjemu občnemu zboru; kar b) korekturo tiče, vkrene po razgovoru, katerega so se vdeleževali gg. dr. Bleiweis, Šolar, Pleteršnik, Marn, Svetec in Vončina, naposled po nasvetu g. Sveteca, naj se, po dogovoru s prijatelji, sproti od slučaja do slučaja odločuje; in kar c) posebno pomoč zadeva, da se zaostale reči spravijo v red, proti dostojni nagradi, se vdá ravnatelj šolski gosp. A. Praprotnik, da bode pomagal novemu tajniku dotlej, da se v Matici vravná, kar je treba, da bode delovala potem spet poredoma v pospeh slovstva ter v prid Slovencem.

Zabavno berilo.

Branjevci „omike“.

Po volitvi na Notranjskem izbujeno premišljevanje.

(Konec.)

„Dobra je ta“, si misli Jakob, si preskrbi za ta dva meseca hrano na ta ali oni način, naredi skušnjo, kar se njemu samemu res težko ne zdi, in dobi — od konca res borno — službo pri železnici, kjer vé, da bo kmalu avanciral, če ne okrade kase — k čemur pa nima priložnosti — ali če se ne zameri višim, čegar se pa varuje.

Zdaj je Jaka ali Jakob samostojen, ne učitelj, ne oče ga ne nadzoruje, nihče ga ne sili, da bi hodil k spovedi in v cerkev, kar tudi čisto opusti; zdaj je prost ali svoboden, toda še vedno hud na vse, ki so se mu v študentovskih letih zamerili, in ti so posebno duhovni, ker na kateheta zvrne vse, kar se mu je v šoli neprijetnega pripetilo. Zabavlja toraj čez duhovne sploh, ker jim hoče pokazati, da mu zdaj nič ne morejo. Mati mu je med tem umrla, njeno oko je vgasnilo solzno, ker tistega, komur so bile namenjene vse skrbi starih let, ni videla pri svoji smrtni postelji, on jej ni očes zatisnil, marveč prišel je še le k pogrebu, lepo gosposko oblečen, z veliko zlato urno verižico, je vrgel desetak tje, da se njegova mati spodobno pokoplje in da se ljudem, ki so rekli, da iz „Jaka“ ne bo nikdar nič, jezik zaveže. Po malem besedovanji z očetom odpeljal se je zopet z mestno kočijo na svojo postajo in vsega je bilo konec. S tem je spolnil vse otroške dolžnosti, z materjo vred, če že ne prej, je pokopal vse dobre nauke, katerih se je mlado in nedolžno še njegovo srce nekda napolnilo.

Prvo, kar stori zdaj, je, da pristopi tisti veri, katero oznanujejo nasprotniki duhovnov, na katere je tudi on jezen; zatoraj mu ime „Jaka“ ni več po volji, to je trivialno, kmečko, omikanemu človeku nepristočno; imenuje se „Radoslav“ in stari oče, ki o tem izvé, pravi: „Moj sin je bil Jaka, Radoslava nisem imel“.

In kak je zdaj ta Radoslav! Kjer najde priliko, zabavlja čez duhovščino, vere že davno več nima, prigovarja kmete, da naj se ne dajo slepariti po „farjih“, marveč, da se poprimejo novega gesla, ki je: vse za svobodo! Ker ima več časa, kakor drugi ljudje, se po-